Pædagogisk læreplan for
Kalundborg Asyl Børnehave
2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

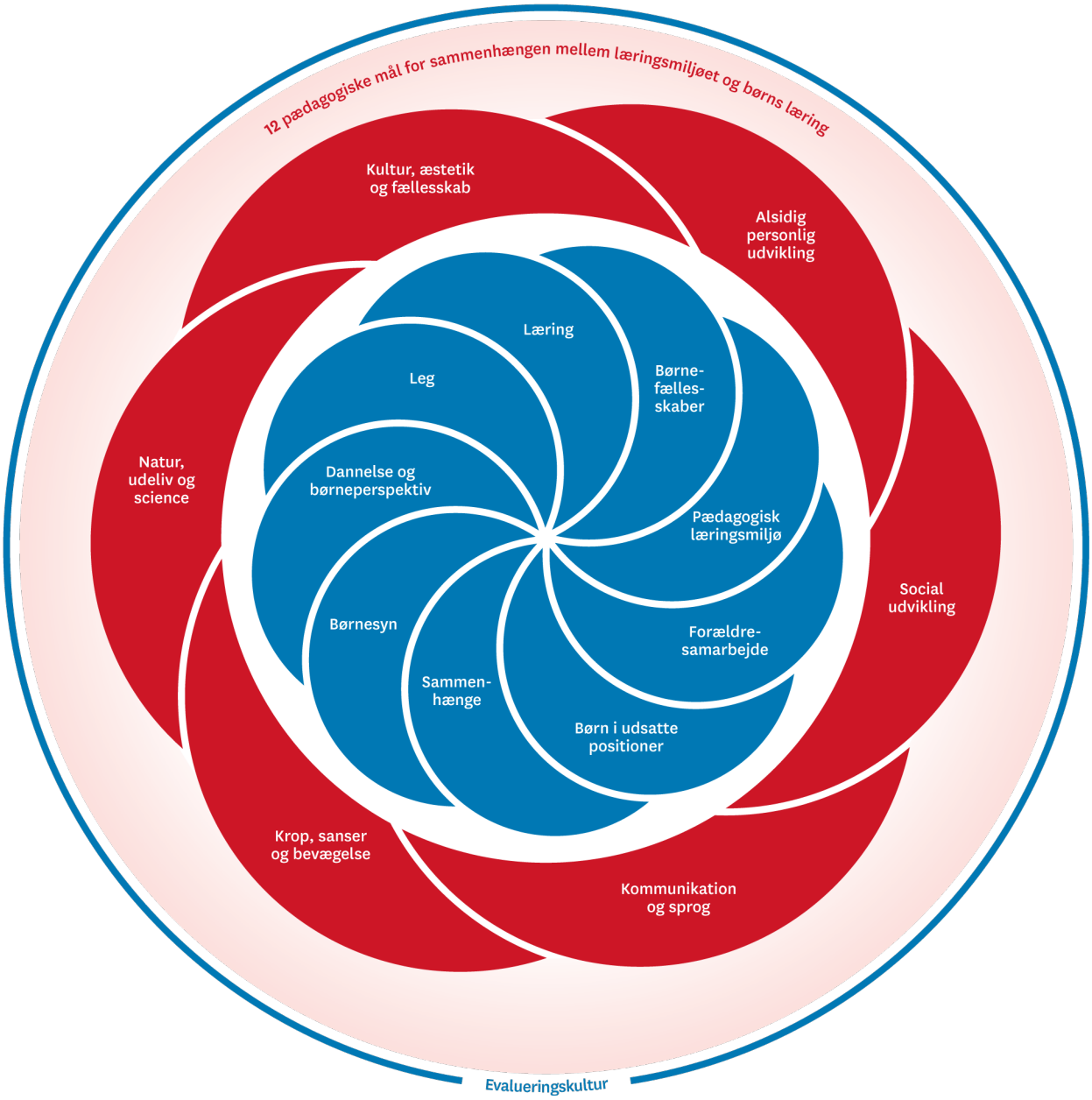

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold.* Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Kalundborg Asyl Børnehave er en selvejende institution, oprettet i 1840. Børnehaven er normeret til 60 børn fordelt på 3 stuer. To stuer med børn i alderen 3 – 4 år, Skrubtudserne og Tanglopperne og en stue med børn i alderen 5 – 6 år, Skovtroldene.
Institutionen har en stor legeplads med bl.a. gamle træer, kæmpe sandkasse, legetårn og mulighed for stilleleg ved bordebænke sæt. Vi benytter vores udearealer en stor del af tiden – året rundt.

Børnehaven er velplaceret ved fjorden og er centralt beliggende med gåafstand til mange faciliteter samt et spændende nærmiljø. Vi benytter os af fx havn og havnepark, strand, boldbaner, bibliotek, teater- og musikarrangementer, som alt er lige inden for rækkevidde. Vi synes selv, at vores børnehave har Kalundborgs bedste beliggenhed – lige i centrum!

Børnehaven har en aktiv bestyrelse, som er helt tæt på dagligdagen i institutionen. Her sidder både personale- og forældrerepræsentanter, hvilket sikrer en altid aktuel og relevant dialog i forhold til optimal drift og trivsel.

I Kalundborg Asyl Børnehave véd vi, hvor vigtigt det er, at man er glad for sit valg af institution og ser sit barn trives. Vi er derfor særligt opmærksomme på at skabe en stabil og genkendelig hverdag for børn og forældre, hvor der er plads til gode snakke og samtidig stor fokus på børnenes udvikling.

Hver måned forligger der en aktivitetsplan for barnets stue samt et informationsbrev med relevante meddelelser, så man har overblik over planlagte ture, fødselsdage på stuen, arrangementer og de øvrige oplevelser, som barnet indgår i.

I Kalundborg Asyl Børnehave arbejder vi efter KLAR-pædagogikken.

KLAR-pædagogikken sikrer forældreinddragelse samt synlighed af det pædagogiske arbejde. Målet er at styrke børnenes sociale kompetencer og alsidige udvikling, så de bliver mere styrket og parat til mere læring ved skolestart.

Meget kort beskrevet består **KLAR-pædagogikken** for Kalundborg Kommunes dagtilbud af **4 temaer:**

1. **Kvalitet** - Kvalitet i dagtilbud opnås ved at anvende læreplaner og pædagogisk praksis, som styrker børns alsidige udvikling. Evaluering og dokumentation er et centralt element. Det systematiske, reflekterende, strukturerede og anerkendende pædagogiske arbejde er i fokus.
2. **Læring** - Læring er en proces som starter allerede fra starten af barnets liv. Med udgangspunkt i barnets udviklingstrin og alder, skal barnet udfordres igennem lærende leg og understøttes i at tro på egne muligheder. Pædagogerne skal introducere børnene for et rigt og varieret sprogbrug, for at styrke børnenes sproglige evner.

3. **Aktiv Familie** - Forældre og familie spiller en afgørende rolle for barnets udvikling. Familien inddrages aktivt i dagtilbuddets arbejde med barnet, så de kan bakke op om det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet. Desuden anbefales det at familier aktivt gør noget for at indføre motion og fysisk aktivitet i barnets hverdag.
4. **Ressourcesyn** - Medarbejderne skal have fokus på det enkelte barns ressourcer og specielle behov. Dvs. der er ikke fokus på barnets fejl og mangler, men derimod er der fokus på de ressourcer barnet besidder. Der arbejdes målrettet på at inkludere barnet i børnefællesskaber, fordi fællesskaber har en positiv indvirkning på barnets udvikling

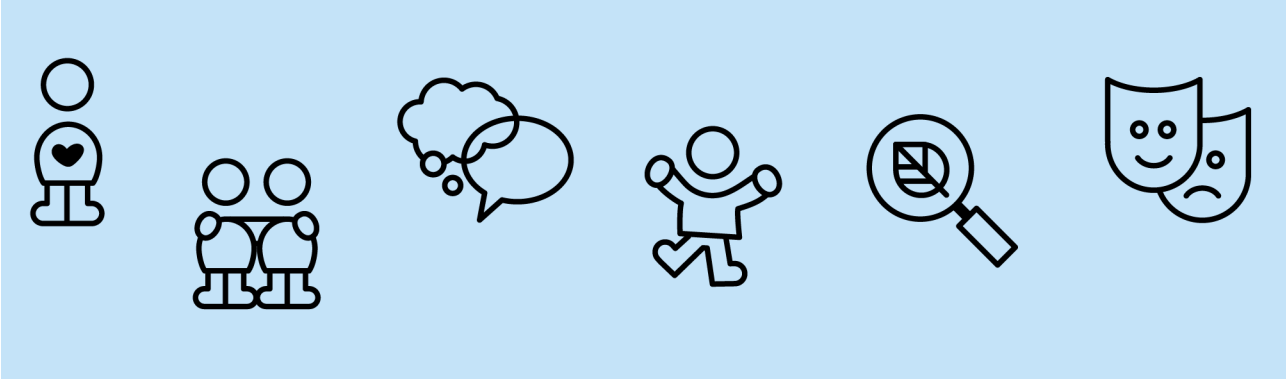

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn**. Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv**. Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.

- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø**. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde**. Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner**. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen**. Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

1. Børnehaven skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i børneperspektivet.

2. Børnehaven skal i samarbejde med forældrene give børnene omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryg opvækst.

3. Børn i børnehaven skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

4. Børnehaven skal give børn en forståelse for og oplevelse af demokrati ved medbestemmelse og medansvar. Børnehaven skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed og evne til at indgå i forpligtende fællesskaber. Desuden skal der skabes samhørighed til og integration i det danske samfund.

5. Børnehaven skal i samarbejde med forældrene sikre en god overgang fra hjem til dagtilbud. Børnehaven, skal i samarbejde med forældre og skole, sikre en god sammenhængende overgang, ved at udvikle og understøtte børnenes kompetencer og lysten til at lære.

Pædagogiske principper

Vi tilstræber:

● at inddrage børnene i hverdagens beslutninger og give dem en forståelse for, at de voksne har det overordnede ansvar og vil tage det på sig

● at udvikle sproget og fremme dialogen, herunder at løse konflikter via dialog
● at lære børnene at tage hensyn til hinanden og acceptere hinandens forskelligheder
● at understøtte den sociale udvikling hos den enkelte og fremme forståelsen for fællesskabet
● at give mulighed for "fri" leg
● at udvikle kreativiteten hos børnene via sang, rytmik, fællesprojekt, klippe, klistre, male m.m.
● at have en genkendelig dagsrytme med muligheder for spontane ændringer
● at dele børnene i mindre grupper, for at skabe små trygge læringsmiljøer
● at have ture "ud af huset"
● at lære børnene respekt og tolerance overfor omgivelserne/natur og miljø
● at komme udenfor hver dag
● at skabe plads til bevægelse og vildere leg
● at udfordre kroppen hver dag
● at opmuntre børnene til at blive selvhjulpne, ved at lade børnene prøve selv, før de får hjælp
● at være troværdige voksne i ord og handling
● at tage børnene alvorligt - lytte til og indleve sig i det enkelte barns behov
● at understøtte barnets eget initiativ

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Læring i Kalundborg Asyl Børnehave:

I Kalundborg Asyl Børnehave sker der dagligt læring for både børn og voksne.
Vi er børnenes og hinandens aktive med og modspillere.
Børn der trives, vil gerne lære. Læring er den proces, der foregår når barnet leger alene og sammen med andre børn, samt i relation med voksne. Igennem dagligdagens rutiner og aktiviteter sker konstant læring, hvor der tages udgangspunkt i det niveau barnet befinder sig lige nu. Iagttagelser og observationer er et af vores vigtigste redskaber, da det løbende danner grundlag for vores kendskab til det enkelte barns udvikling, derved kan vi tilrettelægge det pædagogiske arbejde, så der er udfordringer til barnet. Iagttagelserne og observationerne foretager vi efter forskellige metoder, afhængigt af hvilken viden vi søger.

Læringsmiljøet for børnene, kan vi voksne sikre, ved:

• at møde barnet, hvor det er og være bevidst om dets kompetencer.

• at vise interesse og glæde ved arbejdet og emnet.

• at besidde faglige og personlige kompetencer

• at være inspirerende, fleksible og nytænkende.

• at fungere som rollemodeller.

• at indgå i udviklende legerelationer.

• at udvise empati og skabe et udviklende miljø

• at være velforberedte og motiverende i arbejdet med børnene.

De 3 læringsrum:

• Voksenskabt – den voksne går foran barnet

• Voksenstøttet – den voksne går ved siden af barnet

• Leg og spontane oplevelser – den voksne går bag ved barnet

Dagsplan for Kalundborg Asyl Børnehave

Tidspunkt	Strukturelle organisering	Processuelle samspil	Resultat Læring, trivsel, udvikling og dannelse
Morgen kl. 6.30 – 9.00	Modtagelsespædagogik: De voksne tager imod børnene og opholder sig sammen med dem. De voksne etablerer små læringsmiljøer. Fra 6.30 – 7.30 er der et morgenmadsbord, og der etableres flere mindre læringsmiljøer på gulvet og på borde. Kl. 8.00 deles børnene på 3 stuer.	Modtagelsen sker under hensyn til det enkelte barns behov og alder. Den voksne er nærværende og engageret i barnet og det, barnet er optaget af. Den voksne sikrer små dialoger med flere turtagninger og at alle børn bliver hørt og mødt.	Der øves færdigheder som at komme op og ned af en stol, og at rydde op efter måltidet. Børnene lærer hvordan de finder på noget at lave eller nogen at lege med. Der sker en læring igennem legen og fællesskabet. Børnene vænner sig til adskillelse fra sine forældre og skabe tilknytning til andre voksne. Barnet indgår i fællesskabet omkring måltidet. Barnet venter på tur, trænes i at udsætte behov og hensynet til andre.
Formiddag kl. 9.00-11.00	I grupper. Samling og aktiviteter i mindre grupper.	De voksne er nærværende og engagerede og sætter rammen for lege-og læringsmiljøet. De voksne inddrager børneperspektivet i læringsmiljøet og de valg, der træffes. I mellemtiden mellem aktiviteter sikrer den voksne nærvær og sproglig læring.	Barnet lærer at lytte og huske viden, at deltage aktivt både i samling og aktivitet. Barnet lærer at lege med andre. Barnet lærer at håndtere skift i indhold i aktivitet. Barnet udvikler sin tolerance overfor andre børn og lærer at udsætte egne behov. I takt med at flere nye ting introduceres og barnet modnes, åbner verden sig for barnet. Nye muligheder for leg, læring og deltagelse åbner sig. Barnet indgår i et fællesskab defineret af den voksne. Barnet høres og indgår i demokratiske beslutninger. Barnet dannes til at forstå verden omkring det – det kan være videns baserede forståelser og sociale,

			relationelle forståelser og færdigheder. Læreplanstemaer: alle
Frokost kl. 11.00 – 12.00	Der spises i små grupper ved bordene	Børnene sætter selv madkasse og drikkedunk på bordet. De voksne igangsætter eller deltager i samtaler omkring bordet og inddrager alle børn	Børnene lærer at være selvhjulpen ved måltidet. Der føres samtaler rundt om bordet og barnet dannes i kulturen omkring et måltid: at samtale, at lytte, at vente osv. Læreplanstema: alsidig personlig udvikling, social udvikling og kulturelle, æstetiske fællesskaber
I garderoben	Børnene kommer på badeværelset og i garderoben i små grupper	Den voksne giver barnet lige nøjagtig passende hjælp for at bistå barnet i at blive selvhjulpent. Den voksne udnytter mellemtiden: sætter samtaler i gang, øver ord og over-og underbegreber, guider m.m.	Barnet lærer at blive selvhjulpent både på badeværelset og i garderoben. Barnet får blik for sammenhænge- årstider og påklædning og lærer at tilpasse beklædningen efter årstiden. Barnet trænes motorisk i at tage tøj på, lærer at knappe knapper m.m. Barnet får udvidet sit ordforråd og lært sproglige nuancer. Læreplanstema: alsidig personlighedsudvikling, samt kommunikation og sprog
Søvn eller legepladsen kl. 12.00 – 14.00	De yngste børn sover og de større børn er på legepladsen. På legepladsen fordeler de voksne rollerne imellem sig, således at der er voksne der holder opsyn og hjælper, og voksne der kan fordybe sig i en aktivitet med børnene. De voksne organiserer ofte ude-aktiviteter, og hjælper	På legepladsen er det muligt at udfolde mange forskellige slags lege: spille fodbold, lege med sand og jord, lege alene eller i små grupper, klatre og kravle, udfolde sig motorisk m.m.	På legepladsen lærer børnene at indgå i uformelle fællesskaber. De udfordres på deres evne til at lege – at kunne finde på nye lege, at kunne vente, tilpasse sig andres ønsker og meget mere. De får mulighed for at etablere og styrke venskaber til få andre børn

	børn der har behov for det, i gang med at lege.		eller på tværs af grupper og fællesskaber. Børnenes motorik trænes. Læreplanstema: social udvikling, alsidig personlighedsudvikling, natur, udeliv og science, krop, sanser og bevægelse, kommunikation og sprog, samt kultur, æstetik og fællesskab.
Frugt kl. 14.00-15.00	De voksne spiser frugt sammen med børnene i grupper. Der føres samtaler ved bordet og når vi er indendørs, læses der historie. Højtlæsningen organiseres dialogisk med inddragelse af børnene.	Børnene øves i at være selvhjulpne ved spisning. Børnene øves i at lytte og forstå en historie.	Børnene lærer at blive selvhjulpne ved spisning, og dannes i kulturen omkring et måltid. Barnet lærer at lytte og øver sin koncentration. Det lærer at forholde sig til en tekst, som i den konkrete sammenhæng er abstrakt. Det bliver inddraget og lærer balancen mellem at lytte og at blive hørt. Læreplanstema: social udvikling, sprog og kommunikation, kultur, æstetik og fællesskab, alsidig personlighedsudvikling.
Sen eftermiddag	Børnene leger i grupperne og de voksne tilrettelægger passende læringsmiljøer med inddragelse af børneperspektivet. Oftest er det mere rolige aktiviteter der organiseres. Den voksne skal være tilgængelig både for børn og forældre. Den voksne videregiver vigtige informationer til forældrene.	Børnene leger med børn fra de andre grupper. De opøver færdigheder omkring at kunne spille spil, tegne og konstruktionslegetøj.	Børnene dannes til at kunne initiere og indgå i lege. De dannes i kulturen omkring at kunne spille spil – at følge regler, at koncentrere sig, følge med m.m. de dannes både sprogligt, matematisk og socialt. Læreplanstema: kommunikation og sprog, social udvikling, kultur, æstetik og fællesskab, motorisk

			udvikling, krop, sanser og bevægelse og alsidig personlig udvikling.
Lukning	De voksne organiserer det praktiske omkring lukning af børnehaven. Børnene inddrages i det omfang det er muligt og giver mening. De voksne skaber sammen med børnene de læringsmiljøer, det er muligt at have og indgå i under hensyn til de mange opgaver. Den voksne skal være tilgængelig både for børn og forældre. Den voksne videregiver vigtige informationer til forældrene.	Børnene leger nu i høj grad selvstændigt og den voksne bistår med fællesskabet og trivsel for alle børn.	Barnet dannes til at agere mere selvstændigt uden hele tiden at have den voksens deltagelse. Barnet lærer at rydde op og acceptere, at den voksne sætter rammerne. Læreplanstema: alsidig personlighedsudvikling, kultur, æstetik og fællesskab, social udvikling, kommunikation og sprog.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Kalundborg Asyl Børnehave arbejder på at styrke forholdet mellem hjem og institution. Vi samarbejder med forældrene i det daglige. Vi møder forældrene med åbenhed, respekt, varme og venlighed. Forældrene modtages imødekommende og personalet er parat til at modtage børn og forældre om morgenen. Gensidig udveksler vi informationer under hensyntagen til det enkelte barn. Det samme er tilfældet når barnet hentes og det tilstræbes at forældrene får en kort orientering af dagens forløb. Institutionens personale er altid parat til en spontan snak, eller en hurtig arrangeret samtale, udover de obligatoriske, hvis dette ønskes af forældrene.

Målene opnås ved:

- Åbenhed og hurtig aftale om besøg, ved henvendelse fra tilflyttere og andre nye interesserede forældre.
- Information til forældre bl.a. via vores hjemmeside og månedsbreve.
- Den tætte daglige kontakt.
- God og tryg indkøring, afsluttes med konsultation efter højst 3 mdr. og igen om skolemodenhed før skolestart.
- Forældremøder / kaffe / bestyrelsesmøder / havedag med fælles spisning / juleklip

Med forældresamarbejde om børns læring forstås et samarbejde, hvor såvel dagtilbuddet som forældrene har et ansvar. Forældrene har således også et ansvar for at samarbejde med dagtilbuddet og i øvrigt holde sig orienteret og bakke op om det arbejde, der foregår i dagtilbuddet i forhold til barnets og børnegruppens trivsel og læring.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Målsætning:

Vi vil gennem støtte og guidning give barnet mulighed for at få de samme oplevelser og deltage i de samme aktiviteter, som de øvrige børn i børnegruppen. Vi mener at alle børn skal indgå i børnefællesskabet.

Vores udgangspunkt er, at alle børn er unikke og har forskellige udgangspunkter og forudsætninger. Vi ser børnene som de er, og arbejder ud fra barnets nærmeste udviklingszone.
Vi arbejder i mindre grupper så den voksne har mulighed for at inkludere alle børn i børnefællesskaberne, og give den voksne mulighed for at arbejde målrettet med barnets specifikke udfordringer.
Det er vigtigt for os at have et pædagogisk miljø, hvor det enkelte barn i trygge rammer kan blive understøttet i at udvikle sine kompetencer.
Børnehaven har et tæt samarbejde med forældrene og PPR omkring det enkelte barn i udsatte positioner.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Overgangen fra børnehave til skole er en af flere livsovergange i børnenes liv. Barnets identitet, relationer og roller bliver grundlæggende forandret på én gang. Derfor er det vigtigt at der er fokus på barnets kompetencer, fællesskaber og nærmeste udviklingszone.

Overgangen fra børnehave til skole indebærer, at barnet siger farvel til en tryg børnehave – og måske den bedste ven gennem flere år – for at starte i 0. klasse på en skole, hvor stort set alt er nyt og hvor barnets forventninger ofte er rigtig store. For at sikre, at alle børn i Kalundborg Kommune bistås på bedste vis i denne overgang, er der fastsat fire principper, som har til formål at styre arbejdet med at skabe gode overgange til skolestart.

De fire principper er:

Helhed og sammenhæng
Stærke børnefællesskaber
Professionalisme
Dialog

I august starter de børn, vi forventer, der skal starte skole året efter, hos Skovtroldene. Her arbejdes der med skoleforberedende aktiviteter, hvor børnene får kendskab til de arbejdsformer, der arbejdes med i skolen. Vi arbejder bl.a. med projekter, hvor vi over en længere periode fordyber os i et tema. Vi laver en fast månedsplan, hvor vi veksler mellem tur ud af huset og hjemmedage.

Derudover arbejder vi med begrebslære, tal, bogstaver, rim og remser. Vi øver børnene i at kunne modtage en kollektiv besked og omsætte den til handling, kunne arbejde på egen hånd, kunne bede om hjælp, når dette er påkrævet for at kunne komme videre, kunne udvise initiativ og kunne arbejde uden at forstyrre andre. Vi tager udgangspunkt i gruppen og arbejder ud fra de gode ressourcer børnene har med sig fra de tidligere stuer, samt med barnets egne ressourcer og kompetencer. Vi samarbejder med Skolen på Herredsåsen, hvor vi låner et lokale ugentligt i vinterhalvåret, på denne måde får børnene kendskab til hvordan en skole er indrettet, hvor toiletterne er, hvordan ser klasseværelset ud og hvordan er dagen delt op i timer og frikvarter.

Når vi nærmer os slutningen af barnets tid i børnehaven, afholdes der en konsultation med barnets forældre omkring skolestart. Desuden deltager børnehaven i overleveringsmøder med skole og SFO.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Børnehavens placering midt i Kalundborg by, giver mulighed for at benytte mange af byens faciliteter: havneparken, biblioteket, Kalundborghallen, museet, kirken, kunstudstilling på Bispegården, biografen, Kalundborg handelsstandsforening ”Vores Kalundborg”, musikskolen med teater og musik forestillinger samt byens mange grønne områder bl.a. Munkesøen, Gisseløre strand og Møllebakken.

Børnehaven deltager i de forskellige kulturelle tilbud der findes, bl.a. Det Danske Filminstituts filmtilbud samt teater/musikforestillinger arrangeret af Kalundborg bibliotek og kunstudstillinger på Bispegården.

Vi har et samarbejde med Kalundborg jagtforening, som hver vinter kommer og fortæller om jagt og sammen med børnene tilbereder fasaner på bål, som børnene derefter får lov til at smage.

Byens grønne områder og havneparken bliver brugt til motorisk udfoldelse, natureksperimenter, miljøformidling m.m.

Kalundborghallen bliver brugt til fysisk og motorisk udfoldelse bl.a. boldspil, rytmik m.m.

Museet og kirken bliver hovedsageligt brugt ved højtider. Til jul deltager vi i julegudstjeneste i Vor Frue Kirke, og nisseløb på museet.

Vi deltager i arrangementer arrangeret af Kalundborg handelsstandsforening med bl.a. op-pyntning i Kordilgade ved halloween og jul.

Vi besøger lokale arbejdspladser, når forældre til børn i børnehaven inviterer eks. Bageren i Kvickly hvor børnene blev vist rundt i bageriet og fik lov til at dekorere en kagemand.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Hvert andet år i januar måned gennemføres børnemiljøvurdering med fokus på det fysiske, psykiske og æstetiske miljø i børnehaven. Dette gøres ved interviews af Skovtroldene efter en spørgeguide.

Det fysiske børnemiljø handler om de fysiske rammer, sundhed, pladsforhold, faciliteter, materialevalg, inventar, indeklima og sikkerhedsmæssige forhold.

Det psykiske børnemiljø handler om hvordan børnene trives med hinanden og med de voksne. I et godt psykisk børnemiljø bidrager fællesskab, venskaber, tryghed, tillid, medbestemmelse og udfordringer til en positiv hverdag.

Det æstetiske børnemiljø handler om, hvordan indretningen påvirker børnene i dagligdagen – dvs. det samspil, der er mellem omgivelserne og børnenes udfoldelsesmuligheder. Det har betydning for om, børnene oplever institutionen som et rart sted at være, om de inspireres, og om de får lyst og mod til at udfolde sig.

Ud fra vores børnemiljøvurdering kan vi se, at vi har et godt og sundt børnemiljø. Børnene er glade for legepladsen og udtrykker glæde ved udendørs og indendørs aktiviteter. Børnene synes at børnehaven er rar at være i og at de voksne er gode til at trøste og hjælpe når de bliver kede af det. En del af børnene mener ikke at der er mulighed for at sidde alene på toilettet.

Børnenes svar har givet os et billede af børnenes trivsel, desuden giver det os mulighed for at arbejde målrettet med de ting børnene ønsker anderledes i deres børnehave.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

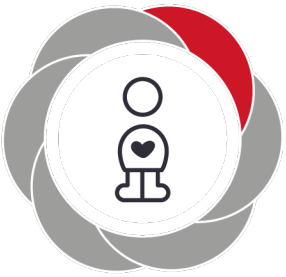

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Kalundborg Asyl Børnehave møder det pædagogiske personale alle børn og familier på en anerkendende, empatisk og positiv måde. Det er vigtigt at barnet føler sig tryg, passet på, lyttet til, forstået og holdt af, derfor bliver alle børn hver dag budt velkommen med navns nævnelse, for at signalere overfor barnet at det bliver medregnet som en del af fællesskabet. På samme måde bliver der sagt farvel og tak for i dag, til hvert enkelt barn, hver dag.

Barnet tilhører den samme stue de 2 første år, hvorefter det flyttes til Skovtroldestuen, det sidste år i institutionen. På alle stuer møder børnene omsorgsfulde voksne, der har god kontakt til familierne. I dagligdagen arbejder vi opdelt i mindre læringsgrupper, på den måde er der mulighed for at tilgodese det enkelte barns udvikling og behov.

Trygge børn der bliver set og hørt, lærer og udvikler sig bedst og får større selvværd og selvtillid i et trygt miljø med en struktureret hverdag med stor genkendelighed.

Børnene skal lære at få forståelse for sig selv og sætte egne grænser, samt lære at få forståelse for andre og kunne tilsidesætte egne behov.

Vi vil være gode rollemodeller der viser respekt og empati overfor børn, forældre og kollegaer, og derved vil vi give børnene en forståelse for, hvordan man er sammen med andre mennesker. Derfor vil vi indgå i børnenes leg, foran, ved siden af og bagved, for at tilføre legen nye dimensioner og støtte børnene i at turde prøve nye ting, og takle nye udfordringer.

Vi vil gerne medvirke til at udvikle børnenes evne til at indgå i fællesskaber – herunder forståelse for demokrati. Vi vil også gerne medvirke til at børnenes udvikling går i retning af at blive et selvstændigt, alsidigt, stærkt og initiativrigt menneske, der kan sige til og fra, og som kan tackle alle de følelser, der opstår i fællesskabet, men også en udvikling, der går i retning af at kunne og turde handle på egen hånd samt at lære sig selv at kende – herunder at kende sine egne stærke og svage sider. Vi ser børnene som initiativrige og nysgerrige, og vi har positive forventninger til dem. Vi tror på, at børnene på den måde både udvikler sine kompetencer og bliver styrket i troen på sig selv og dermed får lysten til at give sig i kast med endnu større udfordringer.

Følgende tegn på læring hos børnene holder vi særligt øje med:

- at børnene har gode relationer til de voksne og de andre børn.
- at børnene er aktive deltagere i hverdagen.
- at børnene har mod på at prøve nyt.
- at børnene kan sige til og fra.
- at børnene kan sætte grænser for sig selv og respektere andres grænser.
- at børnene kan give udtryk for behov og ønsker.
- at børnene kan bede om hjælp når dette er nødvendigt.
- at børnene kan fordybe sig.
- at børnene kan byde ind til fællesskabet og forstå og acceptere fællesskabets beslutninger.
- at børnene har en oplevelse af at være den del af fællesskabet.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnene i Kalundborg Asyl Børnehave skal have mulighed for at føle sig som en del af fællesskabet og indgå i nære relationer til andre. De skal lære at tage hensyn, være åbne og vise respekt for andres kultur og baggrund.

Vores institution er stueopdelt, hvor børnene kan føle sig som en del af gruppens liv og fællesskab og lære af andre børns kompetencer. Vi arrangerer fælles oplevelser for alle børn, f.eks. motionsdag, Skt. Hans fest, havedag, ture til Vrøj og Fugledegård og andre gruppeoplevelser, som vil være medvirkende til, at de føler sig som en del af fællesskabet i Kalundborg Asyl Børnehave.

Vi er en flerkulturel institution, hvilket indebærer, at både børn og voksne får indblik, viden og forståelse for andres måder at leve på.

Børn der oplever sig som en del af et nuanceret fællesskab, udvikler i højere grad selvværd, selvtillid og empati.

For os at se er udviklingen af det enkelte barns evne til empati af afgørende betydning for at kunne indgå i fællesskaber. Vi tror på, at når det enkelte barn bliver i stand til at forstå sig selv og sætte sig i andres sted, så behøver barnet ikke længere bruge sin energi på at positionere sig i gruppen og kan i stedet bruge energien på at undersøge, udforske og lære. Dette peger i retning

af børnenes evne til at kunne begå sig i et læringsrum på et senere tidspunkt i deres liv f.eks. skole og uddannelse.

Legen er måske den vigtigste øvelsesplads for børnenes sociale udvikling og demokratiske forståelser, det er derfor vigtigt for os, at alle børn bliver i stand til at indgå i legefællesskaber både i børnehaven men også gerne udenfor børnehavetiden.

Legen er kendetegnet ved, at børnene lærer af hinanden, de forhandler med hinanden, de bliver uenige, de finder løsninger, de prøver nye veje osv. Legen indeholder også mulighed for kommunikation, verbalt som nonverbalt, hensyntagen, indlevelse, regler og normer, fordybelse, koncentration, fantasi, motorisk udvikling osv. Det er af stor og væsentlig betydning for os, at alle børn indgår i legefællesskaberne. Nogle børn har lettere ved dette end andre. De børn, der har svært ved selv at finde ind i legefællesskaberne, ser vi som vores opgave at hjælpe med at hjælpe med at komme ind i dette legefællesskab.

Vi vil løbende have dialog og kommunikation med børnene og forældrene om, hvordan man taler, opfører sig og behandler hinanden.

Alle børn skal inkluderes uanset deres aktuelle niveau, og de skal have mulighed for at udvikle sig i deres eget tempo. Alle børn skal ses som dem de er, og ikke alene som hvad de kan og gør. Hvert barn er unikt og skal respekteres for den de er, men samtidig er det også væsentligt, at det enkelte barn lærer at indgå i fællesskabets præmisser.

Børnene i Kalundborg Asyl Børnehave skal have mulighed for at være medbestemmende i hverdagens små demokratiske beslutninger, og i det omfang de udviklingsmæssigt er klar til det. De skal lære at være ansvarlige overfor hinanden og de opgaver de stilles overfor.

Gennem hverdagens gøremål, vil vi give børnene mulighed for at bestemme nogle få overskuelige ting, der vedrører deres liv i børnehaven f.eks. hvad de vil lege med og hvilken historie de vil høre, det giver også indblik i de demokratiske spilleregler. Vi vil give børnene medansvar i forhold til at passe på børnehavens ting som legetøj, bøger, møbler m.m. samt give dem ansvar for hinanden, f.eks. når vi er på tur.

Følgende tegn på læring holder vi særligt øje med:

- at barnet kan indgå i fællesskaber og leg på egen hånd.
- at barnet evner at blive i legen eller aktiviteten.
- at barnet kan skabe venskaber.
- at barnet evner at udsætte og tilsidesætte egne behov og kan vente på tur.
- at barnet udviser hjælpsomhed og tager hensyn til andre.
- at barnet deltager aktivt i de demokratiske beslutninger.
- at barnet kan bede om hjælp, når det er relevant.
- at barnet kan arbejde på egen hånd uden at forstyrre de andre i gruppen.
- at barnet kan respektere andre, der arbejder og ikke forstyrre dem.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kommunikation og sprog er centralt for at danne relationer indgå i fællesskaber og vedligeholde venskaber. Vi er bevidste om, at den sproglige udvikling også har stor betydning for senere læse- og skrivefærdigheder. Vi er opmærksomme på det enkelte barns sproglige udvikling og anvender ”sprogtrappen” som et brugbart redskab i arbejdet med den sproglige udvikling.

Sproget er en af de vigtigste forudsætninger for at kunne kommunikere med omverdenen, danne venskaber og løse konflikter. Børn med et nuanceret sprog kan give udtryk for egne meninger, følelser og tanker. Gode sprogegenskaber giver gode betingelser for at udvikle et højt selvværd.

Børnene skal have mulighed for at eksperimentere med forskellige udtryksformer og udvikle deres verbale og kropslige udtryk, samt støttes i kendskabet til skriftsproget.

I løbet af året vil børnene stifte bekendtskab med forskellige genrer af både sproglige og kropslige udtryk. Vi vil danse, synge og lege med rim og remser, lave cirkus og dramatisere om emner og følelser, børnene kender til. Vi arbejder bevidst på at gøre børnene nysgerrige på tale og skriftsprog ved at lege med tal og bogstaver.

Hos Skovtroldene arbejder vi med skoleparathed, børnene får opgaver der støtter de udfordringer, de vil møde i skolen, de skal bl.a. kunne mestre følgende:

- Modtage og udføre en sproglig og kollektiv besked
- Kunne holde styr på sine egne ting.
- Opgaver med tal og bogstaver.
- Udsætte egne behov og vente på tur.
- Samarbejde med de andre børn i små grupper.

Børnene skal have viden og forståelse for i hvilken situation man bruger sproget verbalt og non-verbalt.

Vi vil være gode sprogmodeller og vejlede børnene, så de lærer, hvad der er passende og upassende i forskellige sammenhænge. Sammen med forældre og børn vil vi arbejde efter de etiske værdier der er gældende i Kalundborg Asyl Børnehave. Personalet har en god omgangstone med børn, forældre og hinanden.

Følgende tegn holder vi særligt øje med:

- at barnet leger med sproget, synger og pjatter.
- at barnet viser glæde ved sproglige aktiviteter.
- at barnet legeskriver, tal og bogstaver og eget navn.
- at barnet genfortæller historier og oplevelser.
- at barnet giver udtryk for egne meninger og tanker.
- at barnet bruger rim og remser bl.a. når det leger.
- at barnet bruger sproget konstruktivt ved f.eks. konfliktløsning.
- at barnet er i stand til at forstå beskeder og omsætte dem til handling.
- at barnet er i stand til at aflæse og italesætte et andet barns kropssprog og mimik.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Bevægelse handler om børns aktive udforskning af verden og kroppens muligheder både alene og sammen med andre børn. Alle former for bevægelse er med til at udfordre, styrke og udvikle det kropslige hos det enkelte barn. Desuden er bevægelse med til at det enkelte barn lærer sig selv bedre at kende, både hvad angår muligheder, begrænsninger og mod. At kunne bevæge sig rundt i sin omverden er en væsentlig forudsætning for læring. Men der er også en sanselig dimension af temaet – det er med til at skabe livsglæde, nydelse og velvære.

Børnene i Kalundborg Asyl Børnehave skal have mulighed for at være i bevægelse og opleve glæde og tryghed ved egen krop, og opnå forståelse for kropslig forskellighed og lære at sætte grænser.

Hele året rundt udnytter vi legepladsens muligheder til at udvikle børnenes motorik. På legepladsen har børnene mulighed for at udfolde sig ved at klatrer i træer, gynge, cykle, klatrer på klatrevæg, trille ned ad bakken, gå balancegang, lege med sand eller spille fodbold.

Vi tager udgangspunkt i de tre grundmotoriske sanser, den taktile sans, den vestibulærre sans og muskel-led sansen, for at opnå kropsbeherskelse, kropsbevidsthed og ro.

Sanserne stimulerer vi bl.a. ved at arbejde med forskellige materialer og redskaber både inde og ude. Vi snakker, læser og synger med børnene om kroppen og har bevægelseslege både ude og inde.

Vi giver børnene nogle rammer hvor de kan opleve glæde ved bevægelse, at få pulsen op og sved på panden, da dette ligger til grund for en sund livsstil. Vi stimulerer sanseapparatet, fordi det er vigtigt for barnets hele udvikling, og for at imødekomme børn med sansemotoriske udfordringer.

Børn har et forskelligt kropsligt udgangspunkt, derfor er det vigtigt at børnene lærer at respektere og at tage hensyn til sig selv og andre.

Vi mener ikke at man kan tale om krop og bevægelse, uden at komme ind på kost, ikke mindst hvad der er sundt og usundt for kroppen. I Kalundborg Asyl Børnehave reviderer vi løbende vores kostpolitik og til forældremøder informerer vi om gode madvaner, søvn, hygiejne og motion. Vi vil arbejde for at være gode rollemodeller i dagligdagen, og vi vil sætte gode rammer op omkring måltiderne, som vi prøver at præge med ro og harmoni. Vi prioriteter en god hygiejne, bl.a. ved at lære børnene at vaske hænder efter legeplads, før og efter spisning samt efter toiletbesøg.

Det er vigtigt at børnene fra de er små, får gode vaner som motion, sund mad og hygiejne, da sundhed er en betingelse for udvikling og en god og sund livsstil.

I Kalundborg Asyl Børnehave støtter vi børnene i at videreudvikle deres motoriske færdigheder i både leg og tilrettelagte aktiviteter for at udvikle deres motoriske kompetencer og udholdenhed.

Vi tilstræber at børnene er på legepladsen i den friske luft hver dag. Her vil der være en vekselvirkning af børnenes frie leg og de aktiviteter, som personalet igangsætter. Udholdenhed og udfordringer giver vi børnene i dagligdagens aktiviteter og på tilrettelagte ture til skov, stand og grønne områder. Vi ser også kroppen som et vigtigt transportmiddel, derfor foregår vores ture ofte gående. Børn der bliver udfordret ved fysisk aktivitet, får ikke kun god motion, men også overskud til at udvikle sig og fordybe sig i leg og læring.

Følgende tegn på læring holder vi særligt øje med:

- at barnet er sundt og viser glæde ved at bevæge sig.
- at barnet udfordrer sig selv og viser mod til at prøve noget nyt.
- at barnet udviser vedholdenhed ved motoriske udfordringer.
- at barnet kan benytte skriveredskaber og som minimum kan skrive sit eget navn.
- at barnet kan cykle.
- at barnet deltager aktivt i planlagte aktiviteter og ture.
- at barnet kan forstå og læse andres kropssprog.
- at barnet kan holde sin krop i ro ved stillesiddende aktiviteter.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Udgangspunktet for forståelsen af verden, er også forståelsen af den natur vi lever i og har ansvar for. Naturen er en fantastisk legeplads for krop og sjæl. Det motoriske og sanseapparatet udvikles ved at være i naturen på alle tider af året i al slags vejr. Ved at bruge naturen giver vi børnene mulighed for at fordybe sig i leg og fantasi og bruge naturens redskaber som legetøj. Vi sørger for at skabe gode vaner ved at lære børnene, at planter og blomster skal have lov at vokse færdige. De skal lære at passe på dyr og naturen og f.eks. ikke knække grene af træerne.

Til samling snakker vi løbende om, at vi skal passe på naturen, f.eks. ikke at smide sit affald i naturen. Derudover arbejder vi med at få børnene til at spare på naturens ressourcer f.eks. ved at lære dem, at de skal huske at lukke for vandet efter sig.

Børnene bliver interesserede og ansvarlige for naturen og miljøet, hvis vi som voksne er drivkraften og viser dem hvordan vi skal passe på den.

Alle børn er, så vidt det er muligt, på legepladsen hver dag. Her har de mulighed for at opleve årstidernes skifte, der er motoriske udfordringer og plads til fordybelse i legen, da der er højt til loftet og masser af plads.

Vi ved fra forskning og fra daglige observationer, at børnene udenfor leger bedre sammen og har færre konflikter end indenfor. Alene muligheden for at fordele børnene på et større område end indenfor gør, at vi undgår mange konflikter børnene imellem. Desuden er der den sanselige dimension ved at være udenfor – hele sanseoplevelsen bliver mere mangfoldig, når man også oplever vind og vejr.

For at skærpe børnenes begyndende interesse for science, laver vi nogle enkle forsøg, som kan illustrere hvordan naturfænomener hænger sammen. Vi laver f.eks. forsøg med plantespirer, vand, luft og ild. Når det regner, kan børnene eksperimentere med mudder og vand på legepladsen. Vi vil gerne give børnene nogle oplevelser, som gør dem nysgerrige og motiverer dem til at få mere viden. Naturforsøg er et godt redskab til ny læring.

Følgende tegn på læring holder vi særligt øje med:

- at barnet er glad for, af færdes i naturen.
- at barnet kan lege med naturens redskaber.
- at barnet har respekt for naturen og miljøet.
- at barnet bruger sine sanser og fordyber sig i nuet.
- at barnet er energibevidst.
- at barnet får viden og erfaring om natur og miljø.
- at barnet er videbegærligt og eksperimenterende i uderummet.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kultur er udtryk for menneskets forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, at vi definerer vores kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder. Vi har alle brug for inspiration til at stimulere vores fantasi.

Vi mener det er vigtigt at børn møder andre kulturer, og børn der ikke nødvendigvis ser ud som dem selv. Det at kunne rumme forskellighed er en stor værdi at give børnene. Børnene skal have mangfoldige kulturelle tilbud, både i og udenfor huset. Sammen med engagerede voksne skal de opleve glæde og nysgerrighed ved kunst og kultur samt have tid og ro til fordybelse.

Kalundborg Asyl Børnehave har eksisteret siden 1840 og har en kultur der bygger på traditioner og værdier. Vi følger årets og børnehavens traditioner bl.a. ved:

- at snakke om kulturelle helligdage
- at lave kreative aktiviteter til årets traditioner
- at fejre jul, fastelavn, påske, Skt. Hans og fødselsdage
- at afholde havedag for børnene og deres familier

Vi ønsker at vi alle uanset kulturel baggrund kan være sammen om fælles traditioner og derved give et stykke kulturarv videre til børnene. Vi vil i løbet af året have kulturelle oplevelser, vi vil se teater, gå i biografen, benytte biblioteket og Kalundborg museum. Vi vil forberede børnene på de kulturelle oplevelser, og efterfølgende evaluere sammen med børnene ved f.eks. tegninger og samtaler. I børnehaven har børnene adgang til forskellige kreative materialer og der er altid, papir, tegne, skrive og farveredskaber indenfor rækkevidde.

Vi vil gerne styrke børnenes interesse for bøger, både ved højtlæsning og ved at bøgerne står fremme frit tilgængeligt. Vi vil give børnene mulighed for at afprøve sig selv og udtrykke sig over for et publikum i forhold til cirkus, musik, sanglege og udstillinger af børnenes værker.

Følgende tegn på læring holder vi særligt øje med:

- at børnene viser glæde og reflekterer ved kulturelle oplevelser
- at børnene fordyber sig og inspireres af bøger og historier
- at børnene på egen hånd gør brug af de kreative materialer f.eks. farver og skriveredskaber
- at børnene viser glæde og er aktivt deltagende i kreative aktiviteter
- at børnene er stolte når deres værker udstilles
- at børnene forsøger at tage imod og inkludere nye børn i børnehavens fællesskab
- at børn viser glæde ved sang, dans og optræden
- at børnene kender og glæder sig til husets traditioner

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I børnehaven arbejder vi systematisk og tematisk med et nyt tema hver måned, der understøtter de forskellige læreplanstemaer. Temaet er gennemgående hele dagen, og anvendes til samling og i små læringsgrupper.

På personalemøder forholder vi os refleksivt til den pædagogiske praksis gennem analyse og systematisk refleksion og justerer det pædagogiske læringsmiljø, for at understøtte børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

På månedlige personalemøder er der afsat tid til evaluering af den pædagogiske læreplan. Med udgangspunkt i materialet fra EVA ”redskab til selvevaluering”.